

حقوقى بىلىپلەر مجموعهسى

هر آيك اون بىشنده نشر اولنور

بو مادەنك اسباب موجبەسى واضح دكلدر . اجنبى مملكتە مقيم ويا اقامتكاهلرى
مجهول اولانلر حقنەدە دعوا اقامەسى صحيح اولديغە كورە بونلردن منازعەلى اولمايان
آلاچاقلرنى استيفا ايچون دايىنلارك دوغرىدن دوغرى يە اجرايە مراجعت امكانى سلب
ايتك دوغرى دكلدر .

قانون بو مساعەدەنى دريخ ايتمكلە دايىنلارك مزور مراجعتلرينىك اوكنە كچمك
ايستەدىكى ظن اولونور . فقط بونلر حقنەدە ياپىلاجق علاناً تېلېغافى متعدد فاصلەلر براقچ
كرە تكرر ايتك صورتيلە محذورك اوكنە كچمك قابل اولور ايدى .

حقوق فاكولتەسى مدرسلردن

مصطفى رشيد

عزرى : آدوات

صمد مودە آراطر

تجارت بحريه

تفليبات بحريه ده عدم مسموعيت

براي نقل قبودانه تسليم ايديلن اشيايە انى سفرده برخسار عارض اولديغى تقديرده
محمل ويا مرسل اليه قبودان وصاحب سفينه عليهنه نقلية مقاوله سندن متولد برضرر وزيان
دعواسنى اقامە ايدە بيلير .

محاکم بويلە بردعوايى استماع ايدە بيلمك ايچون تجارت بحريه قانوننك ۲۸۱ و ۲۸۲ نچى
مادەلرينە توفيقاً امتعەنك مرسل اليه طرفندن تاريخ تسلمندن اعتباراً قرق سكر ساعت
ظرفندە قبودانه پروتستو كشيده و پروتستونك تېلېغى تعقيب ايدن برنجى آي ظرفندە
اقامە دعوى ايدلمش اولمايدر .

واضع قانون محملە ويا مرسل اليه بويلە بروجيە تحمیل ايتمكلە دعوانك اثباتى جهتنى
تسھیل ايتك ايستە مشدر . امتعەنى تسلّم ايدن ذات حوله يى همان تدقيق ايتمكە و برخسار
مشاهده ايتدىكى صورتەدە خساردن مسؤل اولان قبودانى قيصە برمدت ظرفندە خبردار
ايتمكە مجبور طوتولمايدر . اگر امتعەنك تسلمندن اوزون برمدت صكرە خسار ادالارنى
قبول ايتك احباب ايتسەيدى خسارك ، امتعەنك انى نقلندە و يا خود واپوردن تخلية سندن
صكرە وقوع بولديغى خصوصاتنك حلى غايت مشكل اوله جفى وارستە ايضاحدر .

قبودان قيصه برمدت ظرفنده خسارک موجودیتندن خبردار ایدلیدی صورتده خسار مدعا بهک مقداری و محل وقوعی تثبیت و امتعه به عارض اولان ضرردن کنديسنه برکونا مسئولیت ترتب ایتدیکی صورتده ادعاک ردینی موجب دلائل احضار ایده بیلیر . ثقلیه مغاوله سنک اجر اسندن اوزون برمدت صکره محملک برادعاسی قارشوسنده بولنان قبودانک مشکل بروضعیتده قاله جنی بدیهیدر [۱] . بوکا بناء درکه قبودانه قارشو برادعا درمیان ایتک نیتسده بولنان محمل سرعتله حرکت ایتکه مجبور طوتولمشدر . محملک بو باده کوستره جکی تعلل حقلک ضیاعی مؤدی اولور .

عدم مسموعیه متدائر ارلان احکام، احکام استثنائیهدن بولندینی جهته محمل ايله قبودان ویا صاحب سفینه آره سنده کی مناسباده سالف الذکر ۲۸۱ نجی ماده نك ساحه تطبیقی تثبیت ایتک اقتضا ایدر .

مذکور ماده قانونیه به کوره امتعه محموله خسار دیده اولدینی صورتده محمل ویا مرسل الیه امتعه بی تسلیم ایتدیکی آندن اعتباراً قرق سکر ساعت ظرفنده قبودانه پروتستو کشیده ایتک مجبوریتنده در . واضع قانونک متن قانونده استعمال ایتدیکی خسار اصطلاحنک درجه شمولی حقنده مؤلفین پیئنده برچوق مناقشات جریان ایتشدر . غایت اسکی اولان بر اجتهاده کوره محمله پروتستو کشیده ایتک مجبوریتی ترتب ایده بیلیمک ایچون قبودانک ویا طائفه نك خطاسندن دولایی حمله نك نقصان قیمتنی موجب مادی بر خساره دوچار اولسی لازم ایدی . بناء علیه بر محملک تحمیل ایتدیکی مالک وزن ویا عددنده ظهور ایدن نقصانلر واضع قانونک ماده مذکورده استعمال ایتدیکی خسار اصطلاحنک دائره شمولندن خارج بر اقلیمشدی . بو اعتبار ايله یوز کیلو تقلتسده اوله رق واپوره تحمیل ایدیلن بر چوال مرسل الیه ۲۰ کیلوق بر نقصان وزنله تسلیم ایدلیدی صورتده بو مرسل الیه چوالی تسلیمدن صکره مدت قانونیه سی ظرفنده پروتستو کشیده و دعوی اقامه ایتک مجبوریتندن وارسته ایدی . کذا عینی اصوله کوره ۱۰۰ دوزینه چورابی حاوی اوله رق واپوره تحمیل ایدیلن بر صندوق ۱۰ دوزینه لک بر نقصانله مرسل الیه تسلیم ایدلیدی صورتده مرسل الیه ک آنف الیایان مواد قانونیه ده موضوع بحث اولان مراسم قانونیه بی

ایضا ایتمکسزین قبودان علیه اقامه ایتمدیکي دعوی محاکمه استماع ایدلمکده ایدی [۱].
محکمہ لک بواجتهادی، واضع قانونی سالف الذکر ۲۸۱ و ۲۸۲ نجی ماده لری وضع
ایتمک سوق ایدن اسباب وعواملی نظر احمیتہ آلامشدی . فی الحقیقه یوقاریده عرض
ایتمدیکمز وجهله واپور قومپانیہ سنک مسئولیتی موجب اولان احوالده نقصانک زده
وقوع بولدیغک تعیین وتبیتی مسئلہ سی غایت مهمدر . اگر محکمک حمولہ بی تسلیم ایتدکن
برقاج آی صکرہ سرد ایدہ جکی بر نقصان ادعاسی قبول ایدیلہ جک اولور ایسہ نقصانک
قبل التسلیم ویا بعد التسلیم ظهورہ کلدیکنک تعیین غایت مشکل اولور . ایستہ بومشکلی
برطرف ایتمک مقصدیلہ پادس تمیز محکمہ سی، ۲۳ حزیران ۱۸۸۴ (دالوز سنہ ۱۸۸۵
قسم ۱، صحیفہ ۶۵) و ۱۳ شباط ۱۸۸۹ تاریخی (دالوز ۱۸۸۹، قسم ۱، صحیفہ ۵۰)
قرارلرنده وزنده نقصان ظهور ایتمدیکي احوالده دخی محمل ویا مرسل الیهک ۲۸۰
و ۲۸۲ نجی ماده لره توفیقاً حرکتہ مجبور اولدینی اساسی قبول ایتمشدر [۲].

محکمک تحمیل ایتمدیکي وقونشمتو ایله مانیفستوده عدداً کوستریلن چووال ویا
بالہ لردن قبودان طرفندن برقاج عدد نقصان تسلیم اولدینی صورتده محمل ویا مرسل الیه
تجارت بحریہ قانوننک ۲۸۱ و ۲۸۲ نجی ماده لری توفیقاً قبودانه ۴۸ ساعت ظرفنده
پروئتو کشیدہ و بر آی مدت ایچنده دعوی اقامہ سنہ مجبور میدر . یوقسہ عینی قانونک
۲۷۸ نجی ماده سی موجبہ بر سنہ مدتلہ اقامہ دعویہ صلاحیتدار اولہ جقمیدر ؟

بو مسئلہ حقنده از میر تجارت محکمہ سنندن صادر اولان ۲۹ نیشان ۱۹۲۶ و ۱۲
شباط ۱۹۲۷ تاریخی ایکی قراردادہ محکمہ مذکورہ بر محکمک واپورہ تحمیل ایتمدیکي
بالہ لردن برویا خود برقاج عدد نقصان تسلیم ایدلدیکي صورتده مرسل الیهک تجارت بحریہ
قانوننک ۲۸۱ و ۲۸۲ نجی ماده لری توفیقاً مدت قانونیہ لری ظرفنده پروئتو کشیدہ سنہ
واقامہ دعویہ مجبور اولدینی اساسی قبول و بو مراسم قانونیہ رعایت ایدلمدیکندن
مرسل الیهک قبودان علیه اقامہ ایدلدیکي دعوی رد ایتمشدر .

[۱] مارسیلیا محکمہ سنک ۲۸ شباط ۱۸۷۳ تاریخی قراری، مارسیلیا غزنتی ۱۸۷۳ قسم ۱،
صحیفہ ۱۲۳؛ ۵ مارت ۱۸۷۹؛ مارسیلیا غزنتی ۱۸۹۷، قسم ۱، صحیفہ ۱۳۵، ا کس محکمہ سنک
۵ تضرین ثانی ۱۸۸۹ تاریخی قراری، عینی غزنتک ۱۸۸۹ سنہ سی قسم ۱، صحیفہ ۵۰۸ .

[۲] Alauzet, Commentaire du Code de Commerce طبع ۳ جلد ۶ .

سالف الذکر ایکی حکمدن ۲۹ نisan ۱۹۲۶ تاریخی قرار محکمه تمیزجه تصدیق ایدلشدی. (۲۲ تشرین ثانی ۹۲۶ تاریخ و ۸۱۷۰ عددلی اعلام $\frac{۷۰۰۰}{۵۳۴۱}$). بالاخره محکمه تمیزاجتهادینی دیکشدره رک نقصان تسلیم ایدیلن اشیانک تسلیمی طلیله اقامه ایدیلن دعوانک ۲۸۱ و ۲۸۲ نجی ماده لرک دائره شمولندن خارج بولدیفنی و بویه بر دعوانک ۲۸۷ نجی ماده موجبجه بر سنه مهروور زمانه تابع اولدیفنی بالیان از میر محکمه سنک سالف الذکر ۱۲ شباط ۱۹۲۷ تاریخی حکمنی نقض ایتشد. [۱]

محکمه اصلیه نک قرار سابقده اصرار ایتسی اوزرینه تمیز محکمه سی حقوق هیئت عمومیه سی ۱۹۲۷ تاریخده نقض قرارینک وارد و لازم لاتباع اولدینی یولنده اعطای قرار ایتشد. بناء علیه محکمه کبرامزک اجتهادینه کوره واپوره تحمیل ایدیلوب قولشمتوده عدداً ارانه ایدیلن بالیه، چووال، صدیق، فوجی کبی پارچه لردن نقصان تسلیم ایدلیدی تقدیرده مرسل الیه اشبو نقصانندن دولای قیودانه رجوع اتمک ایستدیکي صورتده تجارت بحریه قانونک ۲۸۱ و ۲۸۲ نجی ماده لری موجبجه ۴۸ ساعت ظرفنده پروتسو کشیده و بر آی مدت ایچنده دعوی اقامه اتمک مجبور دکلدر.

بومرسل عینی قانونک ۲۷۸ نجی ماده سنه توفیقاً واپورک حوله نک تخلیه سی مشروط اولان لیانه واصل اولدینی کوندن اعتباراً بر سنه ظرفنده قیودان علیه دعوی اقامه ایده بیلیر. محکمه تمیزک بو اجتهادی روح قانونه غایت موافقدر. واضع قانونی احکام عمومیه نی تعدیل ایدن عدم مسموعیت قواعدینی وضع اتمک سوق ایدن عواملی مقاله مزک ابدا سنده عرض ایتدک. بو عواملک اک مهمی مرسل الیه ک تسلیمندن صکره حوله یه عارض اولان ضررک انسانی سفرده و قبل التسلیم وقوع بولدیفنی حقنده بر ادا سرد ایده بیلمسنه مانع اولق غایه سیدر. [۲] حالبوکه مثلاً واپوره تحمیل ایدیلن اون فوجی یاغندن ایکی فوجی نقصان تسلیم ایدلیدی صورتده تسلیم ایدیلن بو ایکی فوجینک قیدی مانیفستوده و کرک قیوداتنده موجود بولنه جفی طبیعی اولدیفندن مذکور ایکی فوجینک حوله نک مرسل الیه طرفندن تسلیمندن صکره ضایع اولسی احتمالی غیر وارددر. بوندن ماعدا، احکام استثنایه دن اولان عدم مسموعیت قواعدینی تحدیدی بر صورتده تطبیق اتمک ایجاب

[۱] موضوع بحث ایکی اعلام اشبو نسخه مزک اجتهادات قسمنده مندرجدر.

[۲] جلد ۵، نومرو ۱۹۹۰-۱۹۹۲ Bédarride, du Commerce Maritime, ۱۴۴۷ نومرو Boistel, Précès de droit commercial

ایتدیکندن قواعد مذکورہ نك سالف الذ کر ۲۸۱ نجی مادہ درپیش ایدلمن احوالہ تشمیلی غیر جائزدر. بو اعتبار ایله پارچه اعتباریله بر واپوره تحمیل ایدلمن حموله دن نقصان تسلیم وقوعبولدینی صورنده محمل ویا مرسل الیہی تجارت بحریہ قانوننك ۲۸۱ و ۲۸۲ نجی مادہ لرنده کی قیوده تابع طوتمامق لازمدر. [۱]

محکمہ لرمز سالف الذ کر ۲۸۱ نجی مادہ نك تطبیقی ایجاب ایتدیکی احوالده ماده مذکورہ نك فقره اولاسنده کی «بلا اعتراض و پروتستو» عبارتنه استناداً دعوائی استماع ایچون قبودانه کاتب عدل معرفتیه براخطارنامه کشیده ایدلمش بولنسی شرطی آرمه مقدمه درلر. حالوکه مذکور ۲۸۱ نجی مادہ نك معادلی اولان فرانسیز تجارت قانوننك ۳۵۴ نجی ماده سنده فرانسیز واضع قانونی (sans protestation) (بلا اعتراض) عباراتی قوللانمشدر.

فرانسیز مؤلفلری، عدم مسموعیت قواعدینی تدقیق ایتدکلی صرده اعتراضك مکتوبله دخی پاییله بیلجکی بیان ایتمکده درلر. حتی مدرس موسیو «ریپر» اثبات ایدلمك شرطیه اعتراضك شفاهاً سرد ایدیه بیلجکی مطالعه سنده در. [۲]

تجارتده سرعت مطلوب اولدینی وعدم مسموعیته متدائر قواعدك وضعیله استهداف ایدلمن غایه نك قبودانی تحریراً خساردن خبردار ایتك صورتیه تأمین قابل اوله جنی واساسا ۲۸۱ نجی ماده نك معادلی اولان سالف الذ کر فرانسیز تجارت قانوننك ۳۵۴ نجی ماده سنده یالکتر (sans potestation) عباره سی محرر اولدینی جهتله محمل ویا مرسل الیهك قبودانی خسارك وقوعندن تحریراً وغیر رسمی بر صورته خبردار ایده بیلجکی اساسی قبول ایتك ایجاب ایدر. [تجارت قانوننك ۷۱۳ نجی ماده سی بر کیمسینی ایفای تعهده دعوت ایچون تعهدلی بر مکتوبك ارسالی کافی کورمکده در.] قبودانه تعهدلی بر مکتوب یازمدینی صورته مقصدك حاصل اوله جنی وارسته ایضاحدر.

عدم مسموعیته متدائر احکام انتظام عامیه تعلق ایتدیکندن قبودان ویا صاحب سفینه حمله نی قبل ویا بعد التسلیم عدم مسموعیت اعتراضی سرد ایتك حقندن فراغت ایده بیلر. [۳] بو فراغت صریح ویا ضمنی اوله بیلر.

- [۱] جلد ۲، نومرو ۱۶۴۴، Riperi, droit Maritime,
[۲] جلد ۲، نومرو ۱۶۳۳، Repert, droit Maritime، پارس تمیز محکمہ سنك ۲۲ جزیران ۱۹۸۱ تاریخی قراری، واللوز، سنه ۱۸۹۲، قسم ۱، صحیفه ۱۵۵
[۳] جلد ۲، نومرو ۱۴۳۸، Ripert, droit Maritime، پارس تمیز محکمہ سنك ۹ مایس ۱۹۱۱ تاریخی قراری، Revru int. du dr. marich، جلد ۲۷، صحیفه ۴۷۷؛ بروکسل تجارت محکمہ سنك ۳۰ کانون اول ۱۹۰۷ تاریخی قراری، عین مجموعه نك ۲۳ نجی جلدی، صحیفه ۶۸۸.

قونشمتوده و یاخود نول مقاوله‌سنده صاحب سفینه‌نك عدم مسموعیت قواعندن
استفاده ایتیه‌جکی قید اولندینی صورتده فراغت صریح اولور.

محکمهلرک ضمنی بر فراغتک موجود بولندینی قبول ایتدکلری بر چوق احوال
موجوددر. مثلاً:

۱ — امتعه تسلیم ایدلد کدن صکره قبودان ویا صاحب سفینه‌نك حمله‌سی خسار دیده
اولان محمله بر تضمینات اعطاسنی وعد ایتلری. [۱]

۲ — قبودانک محمله حمله‌نك کشفنی تکلیف ایتسی. [۲]

۳ — خسارک تثنیتی وقضیئی ضمنتده قبودان ایله محمل یشنده مذاکرات جریان
ایتسی کبی حالدرده نقلیه‌جینک عدم مسموعیت اعتراضی سرد ایتمک حقندن فراغت
ایتدیکی وارسته ایضاحدر.

حقوق دوقتوری

ص. آرالمز

مقرری بیلکیر جمعیتی تبعلرند

پولیچه وچکلرده مرور زمان

حقوقی بیلکیر جمعیتک حقوق مدنیه وتجاریه هیئت علمیه‌سنگ ۵ نیسان سنه ۹۲۸
تاریخده انعقادیدن اجتماعنده فریدبک طرفندن اوقونان قنونی روجه‌زیر نشر ایدیورز:

[۱] یازس تمیز محکمه‌سنگ ۷ کانون اول ۱۸۹۲ تاریخلی قراری، دالوز سنه ۱۸۹۳، قسم ۱،
صفیغه ۲۰۴؛ روئن محکمه‌سنگ ۱۵ کانون ثانی ۱۸۸۷ تاریخلی قراری، Rev. int. dudr.
marit. جلد ۲، صفیغه ۵۵۷؛ هاوره محکمه‌سنگ ۲۷ تشرین ثانی ۱۹۰۷ تاریخلی قراری، عینی
مجموعه‌نك ۲۳ نجی جلدی، صفیغه ۶۴۷.

[۲] یازس تمیز محکمه‌سنگ ۱۵ تموز ۱۸۷۲ تاریخلی قراری، دالوز، سنه ۱۸۷۳، قسم ۱،
صفیغه ۱۵۰، مارسلیا محکمه‌سنگ ۱۶ کانون ثانی ۱۸۸۷ تاریخلی قراری، Rev. int. du dr.
marit. جلد ۲۳، صفیغه ۲۲۸؛ آئودرس محکمه‌سنگ ۱۷ تشرین ثانی ۱۹۱۰ تاریخلی قراری،
عینی مجموعه‌نك ۲۷ نجی جلدی، صفیغه ۵۷۲.

اگر قبودان ایله محملک بالانفاق تعیین ایتدکلری و یاخود محکمه‌نك رأساً توظیف ایتدیکی اکسپر
جولهدی قبل التسلیم معاينه وخسارک مقدارینی تثبیت ایتمش ایسه قبودان (سیغورطه‌جی) طرفندن سرد
ایدیلن عدم مسموعیت اعتراضی دخی شایان الثفات دکلدز. (تجارت قانونک ۹۲۱ نجی ماده‌سی؛ آئوده‌س
محکمه‌سنگ ۳ شباط ۱۹۲۳ تاریخلی قراری، مقایسه‌لی تجارت بحریه مجموعه‌سی جلد ۳، صفیغه ۲۵۹.